

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Πανελλήνιος Διαγωνισμός «Ελλάδα, Κύπρος,
Ομογένεια: Γέφυρες εκπαίδευσης» 2022-2023

Κατηγορία: Διήγημα

3^ο Γυμνάσιο Σερρών

Θάλεια Φωτιάδου Β'3

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαργαρίτα Τσιάγκα

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Ευχαριστώ πολύ την κα Ελίζα Συμεωνίδου για τις χρήσιμες πληροφορίες που μου έδωσε και για τα γεγονότα που μου διηγήθηκε.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Κάποιες φορές δεν καταλαβαίνουμε γιατί πρέπει να γίνονται κάποια πράγματα. Ατυχήματα, καταστάσεις, ακόμη και πόλεμοι. Αναρωτιόμαστε γιατί σε εμάς και όχι σε κάποιον άλλον... Όμως και ο άλλος δεν θα αναρωτιόταν γιατί σε αυτόν και όχι σε κάποιον άλλον;

«ΒΟΗΘΕΙΑ!»

Έτσι ξεκίνησαν όλα. Με μια κραυγή που προκάλεσε πανικό, φόβο και αργότερα δυστυχία και λύπη. Με μια κραυγή που μας ξύπνησε απ' την αδράνεια και μας επανέφερε στην πραγματικότητα, την οποία δυσκολευτήκαμε πολύ να αποδεχτούμε.

Ξέρεις τι είναι να ξυπνάς ένα πρωί και να σου λένε ότι πρέπει να εγκαταλείψεις το σπίτι σου, την πόλη σου, το μέρος στο οποίο μεγάλωσες και να μην ξαναγυρίσεις πίσω; Δεν ξέρω για εσένα, αλλά εγώ προσωπικά το γνωρίζω από πρώτο χέρι.

15 Ιουλίου 1974.

Η μέρα μας ξεκίνησε σαν όλες τις άλλες. Ο πατέρας μου όργωνε τα χωράφια μας που ήταν γεμάτα λεμονιές, πορτοκαλιές και αμπέλια. Η μητέρα μου έστρωνε το τραπέζι μαζί με τη θεία μου. Ο παππούς μου βρισκόταν στο καφενείο του και άκουγε από το ραδιόφωνο τα νέα. Οι θείοι μου βοηθούσαν με τη μπουγάδα και εγώ και η αδερφή μου δοκιμάζαμε τα καινούργια ρούχα που μας πήρε η μαμά. Τίποτα, ακόμη και τα σύννεφα στον ουρανό, δεν έδειχνε πως αυτή η μέρα θα άλλαζε για πάντα τη ζωή μας και τη ζωή όλων των Ελλήνων που εκείνη την περίοδο μένανε στην Κύπρο.

«Οι Τούρκοι! Έρχονται οι Τούρκοι!»

Αμέσως όλοι κοκαλώσαμε. Δεν περιμέναμε να εξελιχτεί έτσι η μέρα μας. Οι θείοι μου έτρεξαν κατευθείαν να ειδοποιήσουν τον παππού, ο οποίος τελικά τα ήξερε όλα πριν από εμάς, αφού τα είχε ακούσει από το ραδιόφωνο του καφενείου. Οι Τούρκοι όντως έρχονταν και εμείς δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα για αυτό...

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Μετά από λίγα λεπτά ήρθε τρέχοντας κάποιος από το χωριό και ειδοποίησε την οικογένειά μου πως αρκετοί άντρες θα ανεβούνε στην κορφή ενός σχετικά μικρού βουνού που ήταν κοντά, γιατί θα τους είχαν αφήμένα αρκετά όπλα για όλους. Τότε οι θείοι μου έσπευσαν να ετοιμαστούν για να πάνε και αυτοί, αλλά ο πατέρας μου δεν ήθελε να τους ακολουθήσει. Είπε πως έχει γυναίκα και παιδιά και ότι θα έπρεπε να μείνει κάποιος να προσέχει τους υπόλοιπους.

Μετά από λίγες ώρες, σχεδόν όλοι οι άντρες του χωριού έφτασαν στη βουνοκορφή με πρώτο και καλύτερο τον θείο μου, τον Ιάκωβο. Αμέσως, αντίκρισαν μία μεγάλη κούτα. Ο θείος μου ο Δημήτρης, που ήταν και ο πιο γενναίος, πήγε και όταν την άνοιξε με προσοχή, έμειναν όλοι έκπληκτοι. Μέσα στην κούτα υπήρχαν πέτρες. Οι Τούρκοι τους είχαν στήσει ενέδρα. Ξαφνικά, ακούστηκαν πυροβολισμοί που κατευθύνονταν προς το έδαφος και όλοι οι άντρες άρχισαν να τρέχουν προς τους πρόποδες του βουνού.

Πολλοί τραυματίστηκαν, μαζί τους και ο θείος μου ο Κώστας, ο οποίος έσπασε το πόδι του και το χέρι του, άλλοι σκοτώθηκαν, σαν τον μεγάλο γιο του μπακάλη, του κυρ Αντώνη ή ακόμη και χάθηκαν, όπως ο θείος μου ο Ιάκωβος που δεν τον βρήκαμε ποτέ. Αυτή η επίθεση, όμως, δεν ήταν τίποτα μπροστά την επόμενη που θα ερχόταν.

Ύστερα από λίγες ημέρες, 20 Ιουλίου, ήρθε η καταστροφικότερη, η πιο φοβερή μέρα της ζωής μου. Η τουρκική εισβολή. Την ημέρα εκείνη πακετάραμε τα πράγματά μας για να φύγουμε από την Κύπρο, γιατί πλέον κινδυνεύαμε όλοι.

Το μεσημέρι, η Ειρήνη, η μικρότερη αδελφή μου, και εγώ συναντήσαμε τους φίλους μας στην πλατεία του χωριού, που ήταν κοντά στο σπίτι μας για να πούμε ένα τελευταίο αντίο. Η Άννα, ο Κωστής, ο Στέλιος και ο Χρήστος ήταν όλοι εκεί. Τους αγκαλιάσαμε, τους φιλήσαμε, τους ζητήσαμε συγγνώμη για ό,τι τους κάναμε, τους συγχωρήσαμε για αυτά που μας κάναν εκείνοι και φύγαμε.

Η Ειρήνη στην επιστροφή για το σπίτι έκλαιγε. «Γιατί να μας το κάνουν αυτό;» αναρωτιόταν «Τι τους κάναμε;». Δεν μπορούσα να της απαντήσω, γιατί ούτε και εγώ ήξερα. Στην οικογένειά μας είχαμε μάθει

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

να συζούμε με τους φίλους μας τους Τουρκοκύπριους. Στην παρέα μας είχαν μπει και δύο παιδιά Τουρκοκύπριων, η Σαϊμέ και ο Μεσούντ και κάναμε καλή παρέα μαζί. Μοιραζόμασταν μαζί τους τα όνειρά μας για τις μελλοντικές μας σπουδές. Πάντως είμαι σίγουρη ότι αυτοί δεν φταίνε σε τίποτα. Η κυβέρνηση φταίει. Οι πολιτικοί. Όχι ο λαός. Αλλά αυτό πώς να το εξηγήσω στην αδερφή μου, που ήταν μόλις έξι χρονών;

Μόλις φτάσαμε σπίτι και μπήκαμε μέσα ακούσαμε βομβαρδισμούς. Έπρεπε να φύγουμε όσο πιο γρήγορα γινόταν, γι' αυτό δεν πήραμε τίποτα από όσα είχαμε πακετάρει. Μόνο λίγο νερό και ζυμωτό ψωμί. Βγήκαμε έξω απ' το σπίτι προσεκτικά και κατευθυνθήκαμε τρέχοντας προς το δασάκι. Εκεί τουλάχιστον δεν θα μας έβλεπαν εύκολα. Μπήκαμε και αρχίσαμε να τρέχουμε πιο γρήγορα και πιο γρήγορα. Είχα λαχανιάσει αλλά απ' τον φόβο μου δεν τολμούσα να σταματήσω να τρέχω. Ακόμη και ο παππούς μου, που πάντα παραπονιόταν για τα γόνατά του, είχε πάρει φόρα. Όταν είδαμε το δάσος να τελειώνει σταματήσαμε να κουνιόμαστε και να τρέχουμε. Πλέον αρκετοί απ' το χωριό μας είχαν ακολουθήσει προσπαθώντας να καταφέρουν να έχουν μια καλύτερη ζωή μακριά από εδώ.

Απέναντί μας βρίσκονταν τώρα τα μεγάλα σπίτια των Άγγλων, οι οποίοι, για να μην τους χτυπήσουν οι Τούρκοι, είχαν βάλει την Αγγλική σημαία απ' έξω. Οι βομβαρδισμοί γίνονταν όλο και πιο πολλοί και οι φωνές και τα ουρλιαχτά πιο δυνατά. Έπρεπε να φύγουμε, αλλά δεν ήταν και τόσο εύκολο, γιατί ο θείος μου ήταν ακόμη τραυματισμένος και η θεία μου, η γυναίκα του συγχωρεμένου θείου Ιάκωβου, είχε να προσέχει ένα μωρό εννιά μηνών και ένα αγοράκι δύο ετών.

Τότε η γιαγιά μου είχε μια ιδέα: Είχε έναν φίλο, ο οποίος ήταν Άγγλος και ίσως μπορούσε να μας φιλοξενήσει για λίγο στο σπίτι του. Ευτυχώς το σπίτι του ήταν αρκετά κοντά και μόλις φτάσαμε μας είδε αμέσως και μας άνοιξε την πόρτα. Τι καλός άνθρωπος! Μετά χαράς δέχθηκε να μας φιλοξενήσει στο μεγάλο σπίτι του μέχρι να καταφέρει να μας φυγαδεύσει στην Ελλάδα. Μείναμε για ένα μικρό διάστημα σπίτι του, ευτυχώς χωρίς να μας ανακαλύψουν οι Τούρκοι και ύστερα βρήκαμε έναν τρόπο για να φύγουμε μακριά από όλα αυτά.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Τι να απέγιναν οι φίλοι μας; Η Άννα ήταν η καλύτερή μου φίλη. Δεν ήθελα να την χάσω, εξαιτίας της απερισκεψίας των Τούρκων. Μακάρι να την ξαναέβλεπα...

Δύο μέρες μετά, φύγαμε από το σπίτι του Άγγλου και κατευθυνθήκαμε στα κρυφά προς το λιμάνι που θα μας περίμενε ένα καράβι που θα μας πήγαινε στην Αθήνα. Ο δρόμος προς το λιμάνι ήταν αρκετά δύσκολος. Παντού υπήρχαν θραύσματα και γκρεμισμένα σπίτια, αρκετά πτώματα, αίματα και ακόμη ακούγονταν βομβαρδισμοί.

Κάποια στιγμή, όμως, λίγο πριν το λιμάνι, συναντήσαμε ένα τεράστιο πλήθος ανθρώπων που ήθελαν να φύγουν και τότε έγινε το κακό. Εγώ και η αδερφή μου χάσαμε την οικογένειά μας μέσα στην πολυκοσμία και δεν μπορούσαμε να τους διακρίνουμε με τίποτα. Η Ειρήνη άρχισε να κλαίει και δεν είχε άδικο. Τώρα είχαμε χάσει και το λιμάνι από τα μάτια μας και μπορεί να μην ξαναβλέπαμε ποτέ την οικογένειά μας. Ήθελα και εγώ να αρχίσω να κλαίω, αλλά προσπάθησα να μείνω δυνατή, παρόλο που δεν τα κατάφερα.

Κατευθυνθήκαμε προς έναν έρημο ανεμόμυλο, όπου μείναμε εκεί όλο το βράδυ. Δεν με έπιανε ύπνος. Η Ειρήνη αποκοιμήθηκε από το πολύ κλάμα και εγώ έμεινα ξύπνια να την προσέχω. Ήμασταν τόσο κοντά στην ελευθερία και πλέον είχαμε χάσει αυτήν την ευκαιρία.

Το πρωί ξύπνησα την αδελφή μου και άνοιξα προσεκτικά την πόρτα του ανεμόμυλου. Ερημιά. Αυτή ήταν η μόνη λέξη που περιέγραφε το τοπίο που αντίκρισα. Στην αρχή νόμισα πως δεν υπήρχε τίποτα αλλά τελικά είδα έναν άνθρωπο να έρχεται από μακριά προς το μέρος μας. Αμέσως έκλεισα την πόρτα και έτρεξα στην αδελφή μου.

- «Τι έγινε, Μαρία;» με ρώτησε αγχωμένη. «Έχεις γίνει άσπρη σαν το πανί».

- «Κάποιος έρχεται» της είπα και της έκλεισα το στόμα με το χέρι μου.

Μετά η πρώτη κίνηση που μου ήρθε στο μυαλό ήταν να την πάρω και να κρυφτούμε πίσω από κάτι παλιά σακιά. Ήταν σίγουρο ότι θα πεθαίναμε αλλά προσπάθησα να το βγάλω από το μυαλό μου.

Ξαφνικά άνοιξε η πόρτα και αντικρίσαμε τον κύριο Σταύρο, τον πατέρα της Άννας, της φίλης μου. Μόλις μας είδε έτρεξε γρήγορα να

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

μας αγκαλιάσει και να μας πει ότι η οικογένειά μας ανησυχούσε πάρα πολύ για εμάς.

-«Η Άννα είναι καλά;» τον ρώτησα.

-«Είναι μια χαρά και σας περιμένει με όλη την παρέα σώα και αβλαβή» μου απάντησε και εγώ και η Ειρήνη ανακουφιστήκαμε.

Ύστερα από λίγα λεπτά φύγαμε, πήραμε το πλοίο για την Αθήνα και μετά από λίγες ώρες ξαναειδωθήκαμε με τους δικούς μας. Αγκαλιαστήκαμε, φιληθήκαμε και αργότερα συναντήσαμε και τους φίλους μας οι οποίοι ήταν όλοι καλά εκτός απ' τον Στέλιο, ο οποίος είχε σπάσει απλώς το χέρι του την ώρα που τρέχανε να σωθούν.

Ήμουν τόσο χαρούμενη. **Επιτέλους ελεύθεροι.** Και μετά από λίγα χρόνια θα μπορέσουμε να επιστρέψουμε στο σπίτι μας, γιατί απ' ό, τι έμαθα από την μητέρα μου η εισβολή είχε πλέον λήξει.

23 Απριλίου 2003.

Τα σύνορα επιτέλους άνοιξαν. 29 χρόνια πέρασαν μετά την τουρκική εισβολή και επιτέλους θα επιστρέψαμε όλοι στο παλιό μας σπίτι. Συναντηθήκαμε όλοι και σε ένα κλίμα συγκίνησης περάσαμε την “πράσινη γραμμή”.

Περιπλανηθήκαμε για λίγο στο χωριό μας που σε μερικές περιοχές ήταν όπως ακριβώς το είχαμε αφήσει και αργότερα πήγαμε να δούμε το σπίτι μας. Η αδελφή μου είχε μάθει λίγα τούρκικα για να πει στον Τούρκο που έμενε σπίτι μας ότι το σπίτι μας άνηκε, αλλά τελικά δεν χρειάστηκε γιατί ο άνθρωπος ήξερε ελληνικά. Μας άνοιξε την πόρτα, φίλησε το χέρι της μητέρας μου και της θείας μου και ύστερα έφερε κούπες, τις οποίες τις έπλυνε μπροστά μας και μας πρόσφερε τσάι και μπακλαβά. Ήταν τόσο καλός άνθρωπος και μας εξήγησε πως αυτός δεν ήθελε να μείνει στην οικία μας, αλλά η κυβέρνηση τους ανάγκασε για να γεμίσουν τα σπίτια των Κυπρίων.

Μετά από λίγο, πήγε στην αποθήκη και μας έφερε ένα μπαούλο, το οποίο όταν το άνοιξε, μείναμε όλοι με το στόμα ανοιχτό. Είχε κρατήσει τα πράγματά μας: κάποια παλιά ρούχα, προσωπικά

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

αντικείμενα, ακόμη και το νυφικό της μητέρας μου. Τον ευχαριστήσαμε, πήραμε το μπαούλο και φύγαμε.

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ το σπίτι μας και το χωριό μας. Ο πόλεμος κατέστρεψε τη ζωή μας όμως βρήκαμε τη δύναμη και ξαναγεννηθήκαμε μέσα από τις στάχτες μας.

ΤΕΛΟΣ

3^ο Γυμνάσιο Σερρών

Θάλεια Φωτιάδου Β'3

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μαργαρίτα Τσιάγκα